Změny v Rámci pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01)

Dne 1. 7. 2014 vstoupil v platnost nový Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, který nahradil stávající Rámec z roku 2006 (2006/C 323/01). Tento Rámec stanovuje kritéria, na základě nichž Evropská komise posuzuje slučitelnost státní podpory s vnitřním trhem. Nový Rámec se použije při posuzování slučitelnosti všech podpor, které bude muset Komise posuzovat po 1. 7. 2014.

V novém Rámci došlo k významným změnám v části obsahující definice pojmů, přičemž počet definic se přibližně zdvojnásobil.

Nejpodstatnější změnou s dosahem na MENDELU je rozšíření definice *výzkumné organizace.* Nyní je nově používán pojem *Organizace pro výzkum a šíření znalostí (kap. 1. 3. písm. bb)*. Kromě univerzity a výzkumného ústavu, jsou v novém Rámci výslovně zmíněny další subjekty a to agentura pro transfer technologií, zprostředkovatel v oblasti inovací a fyzický nebo virtuální spolupracující subjekt zaměřený na výzkum, jejichž hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo transferu technologií.

S tímto úzce souvisí nově definovaný pojem *transfer znalostí (kap. 1. 3. písm. v),* pod tímto pojmem se rozumí proces, jehož cílem je získávání, shromažďování a sdílení znalostí a to i v nehospodářských činnostech, jako jsou spolupráce při výzkumu, poradenství, poskytování licencí, zakládání společností typu spin-off, včetně publikace a mobility výzkumných pracovníků a dalších osob, jež se podílejí na těchto činnostech.

<u>Smluvní výzkum</u>

Další úpravou v novém Rámci oproti dosavadnímu znění je změna v oblasti smluvního výzkumu. V tomto případě dochází ke zjednodušení podmínek hodnocení situací, kdy se nejedná o nepřímou podporu. Aby se v situaci, kdy je výzkumná organizace využívána k provádění smluvního výzkumu určitému podniku, nejednalo o nepřímou podporu, musí být tento výzkum prováděn za tržní cenu, případně, nelze-li určit tržní cenu, smluvní výzkum musí být prováděn za cenu, která plně odráží náklady a zahrnuje marži ve výši obvyklé. K těmto stávajícím podmínkám byla nyní doplněna třetí (kap. 2. 2. 1. písm. b), která má za cíl zjednodušit činnost výzkumných organizací. V případě, že nelze určit tržní cenu smluvního výzkumu, musí být smluvní výzkum prováděn za cenu, která je výsledkem jednání za obvyklých tržních podmínek, pokud výzkumná organizace v jednání usiluje o to, aby při uzavření smlouvy

dosáhla maximálního hospodářského prospěchu a pokryla alespoň své náklady. Aby se nyní nejednalo o nepřímou podporu, stačí, když bude vyvinuta snaha o jednání o ceně a výzkumné organizaci budou pokryty alespoň mezní náklady.

Financování hospodářských a nehospodářských činností organizací pro výzkum a šíření znalostí a výzkumné infrastruktury

Veřejné financování nehospodářských činností (kap. 2. 1. 1.)

Nový Rámec dále v kapitole 2. 1. 1. písm. a) zpřesňuje výklad pojmu nehospodářské činnosti, které vykonává výzkumná instituce. Předchozí Rámec za jednu z primárních činností neziskového charakteru (vedle vzdělávání s cílem zvýšit kvalifikace lidských zdrojů a provádění nezávislého výzkumu a vývoje) považoval *šíření výsledků výzkumu.* Nyní se šířením výsledků výzkumu rozumí pouze *šíření výsledků výzkumu na nevýlučném a nediskriminačním základě, například prostřednictvím výuky, databází s otevřeným přístupem, veřejně přístupných publikací či otevřeného softwaru.* Cílem tohoto zpřesnění má být zvýšení právní jistoty výzkumných organizací, zda se jedná, či nejedná o nedovolenou podporu (tedy podporu v rozporu s čl. 107 odst. 1 Smlouvy).

Veřejné financování hospodářských činností (kap. 2. 1. 2.)

Hospodářské činnosti vykonávané výzkumnou organizací (jako např. pronájem laboratoří nebo provádění smluvního výzkumu), se zpravidla považují za státní podporu, pokud jsou financované z veřejných zdrojů. Nový Rámec opětovně zpřesňuje popis situace, kdy se výzkumná organizace nebude v těchto případech považovat za příjemce podpory. Jedná se o situaci, kdy výzkumná organizace vystupuje jako zprostředkovatel, který převádí veškeré výhody z financování na konečného příjemce. Výzkumná organizace (vystupující jako zprostředkovatel) přitom musí být vybrána v otevřeném zadávacím řízení (případně je veřejné financování k dispozici všem subjektům splňující podmínky) a nesmí jí být poskytnuta žádná další výhoda. Současně platí, že musí existovat jasný mechanismus financování, který zajistí převedené financování na konečného příjemce.

Nový Rámec také zavádí koncept tzv. vedlejších hospodářských aktivit. (kap. 2. 1. 1.)

Pokud je výzkumná organizace téměř výhradně využívána pro nehospodářskou činnost, může financování této organizace zcela spadat mimo působnost pravidel státní podpory a to za předpokladu, že vykonávané činnosti jsou čistě vedlejší. Musí však souviset s provozem výzkumné organizace, být pro její činnost nezbytná a neoddělitelně spojená s hlavním hospodářským využitím. Tato podmínka bude dle Komise splněna v případě, že pro

vykonávanou hospodářskou činnost budou použity stejné vstupy jako u nehospodářských činností, přičemž přidělená kapacita organizace na tyto činnosti nepřesáhne 20 % celkové roční kapacity. V tomto místě může nastat problém s výpočtem 20 % z celkové roční kapacity, kdy Rámec nepodává žádné bližší informace.

Výše uvedený výčet změn není kompletní, do nového Rámce bylo přidáno několik úplně nových částí jako například kapitola 2. 3. *Zadávání veřejných zakázek na služby ve výzkumu a vývoji*, u dalších kapitol došlo k jejich zpřesnění či rozšíření.